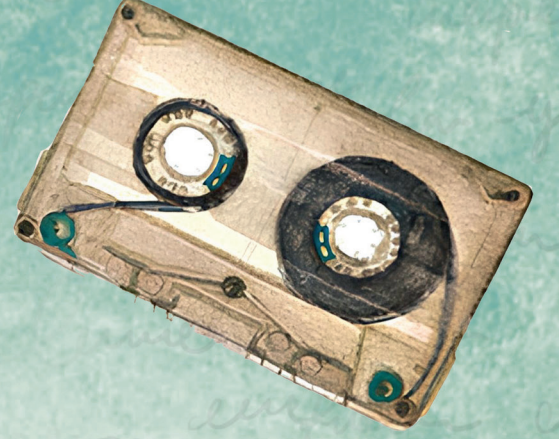

SAYI:19 NİSAN 2025

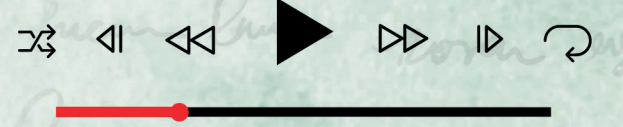
MUVAKKİT

Aylık Kültür Sanat ve Edebiyat Dergisi

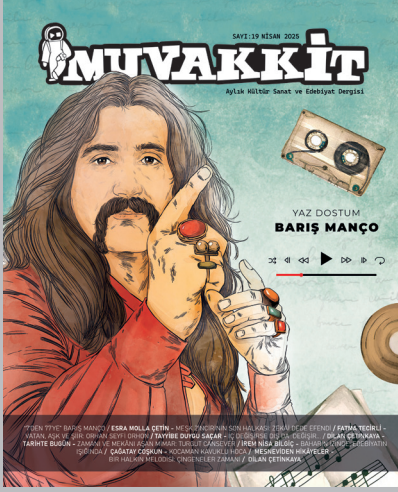
YAZ DOSTUM

BARIŞ MANÇO

"7'DEN 77'YE" BARIŞ MANÇO / **ESRA MOLLA ÇETİN** - MEŞK ZİNCİRİNİN SON HALKASI: ZEKÂİ DEDE EFENDİ / **FATMA TECİRLİ** - VATAN, AŞK VE ŞİİR: ORHAN SEYFİ ORHON / **TAYYİBE DUYGU SAÇAR** - İÇ DEĞİŞİRSE DIŞ DA DEĞİŞİR... / **DİLAN ÇETİNKAYA** - TARİHTE BUGÜN - ZAMANI VE MEKÂNI AŞAN MİMAR: TURGUT CANSEVER / **İREM NİSA BİLGİÇ** - BAHARIN İZİNDE, EDEBİYATIN IŞIĞINDA / **ÇAĞATAY COŞKUN** - KOCAMAN KAVUKLU HOCA / **MESNEVİDEN HİKÂYELER** - BİR HALKIN MELODİSİ: ÇİNGENELER ZAMANI / **DİLAN ÇETİNKAYA**

İÇİNDEKİLER

NİSAN 2025

SAYI: 19

AYLIK KÜLTÜR SANAT
VE EDEBİYAT DERGİSİ

Aylık süreli yayın

Yayın Sahibi:

ASTRO MEDYA

Yazı İşleri Müdürü

Esra Molla Çetin

Tasarım

Esra Molla Çetin

Dilek Gün

Funda Öztürk

Muhabir

Dilek Gün

Editörler

Arife Salman

Dilan Çetinkaya

Fatma Tecirli

T. Duygu Saçar

İrem Nisa Bilgiç

Adres:

Yeni İstanbul Caddesi Kosova
Mahallesi 228/B Selçuklu /
Konya 42100

İletişim:

0(332) 408 24 55

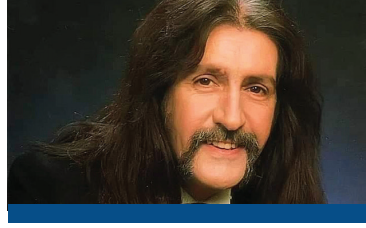
iletisim@muvaakkitdergisi.com

Basım yeri:

CEYLAN OFSET

www.ceylanofset.net

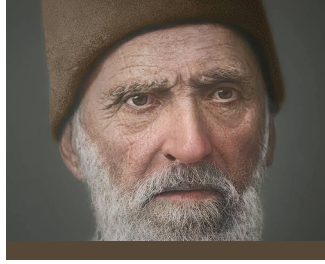
MUVAKKİT dergisindeki
tüm yazı ve çizimlerin
yayın hakkı saklıdır.

03

“7’DEN 77’YE” BARIŞ MANÇO

Müziğiyle sadece Türkiye’nin değil,
tüm dünyanın kalbine dokunmuş,
bir kültür elçisidir Barış Manço...

05

**MEŞK ZİNCİRİNİN SON
HALKASI: ZEKAİ DEDE EFENDİ**

Klasik Türk musikisinin son büyük
neyzânı ve bestekârı olarak, her
nağmesinde zamanın ruhunu ustalıkla
yansıtmış Zekai Dede Efendi...

07

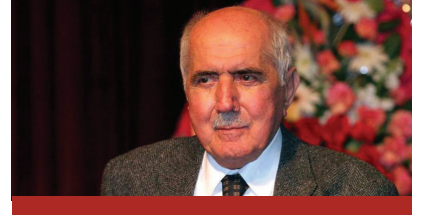
**VATAN, AŞK VE ŞİİR
ORHAN SEYFİ ORHON**

Şiirlerinde insan ruhunun
derinliklerine inerek, duygulara
dokunan zarif bir dil ve sarsılmaz
bir içsel dünyayı arayan bir şair
Orhan Seyfi Orhon...

11

**İÇ DEĞİŞİRSE DIŞ DA
DEĞİŞİR...**

İnsan, başkalarının kusurlarını yargılamak
yerine, kendi içindeki eksikliklere
odaklanmalı ve kendini dönüştürmelidir.
Ancak içsel değişim sağlandığında, dış
dünyadaki karanlıklar da aydınlanacaktır.

13

**ZAMANI VE MEKÂNI AŞAN
MİMAR: TURGUT CANSEVER**

Modern Türkiye’nin mimarlık
anlayışını şekillendiren, gelenekle
modernizmi ustaca harmanlayan
bir mimar Turgut Cansever...

21

**ÇİNGENE KÜLTÜRÜNDE
HAYAT VE MÜCADELE**

Çingeneler Zamanı, yönetmenliğini
Emir Kusturica’nın yaptığı bir
Yugoslav filmidir. Film, telekinezi
yeteneğine sahip genç bir Çingene
olan Perhan’ın hikâyesini anlatır.

Editörden...

Esra Molla Çetin

Zamanın ve mekânın ötesinde...

Sanat, insanlığın ortak dilidir. Zaman ve mekânın ötesinde bir köprü kurar; farklı kültürlerin ve dönemin ruhlarını bir araya getirir. Her bir sanat dalı, birer köprü gibi, insanları birbirine bağlar, nesiller arası bir iletişimi mümkün kılar.

Sanat, bir yandan geçmişin izlerini taşıırken, diğer yandan bugüne ve geleceğe dair umutları ve hayalleri dile getirir. Her zaman ve mekânda, bir insanın hissettiği acı, sevgi, mutluluk ya da hüzüün, sanatla ifadesini bulur.

Bu sayımızda, tam da bu anlayışla yola çıkıyor ve sanatın evrensel diline bir kez daha kulak veriyoruz. Barış Manço'nun unutulmaz melodileri, sadece bir dönemin değil, tüm insanlığın ortak hafızasında iz bırakmış bir ses olarak karşımıza çıkıyor. Onun müziği, sınırları aşan bir barış çağrısı gibi bizlere ulaşarak, zamanın ve mekânın ötesinde bir köprü kuruyor.

Orhan Seyfi Orhon'un şiirleri, geçmişin duygusal derinliklerine inerken, Zekai Dede Efendi'nin besteleri de geleneksel Türk müziğiyle bir başka zamanın ruhunu bizlere sunuyor. Her iki sanatçı da, kendi dönemlerinin insanına hitap ettiği gibi, bugünün dinleyicisiyle de duygusal bir bağ kuruyor.

Sinemada ise, 'Çingeneler Zamanı' filmiyle geçmişin ve bugünün insanların ortak hallerine dair bir bakış açısı sunuyoruz. Sinema, zamanla nasıl bir köprü kurar, sorusunun yanıtını bu filmde arıyoruz.

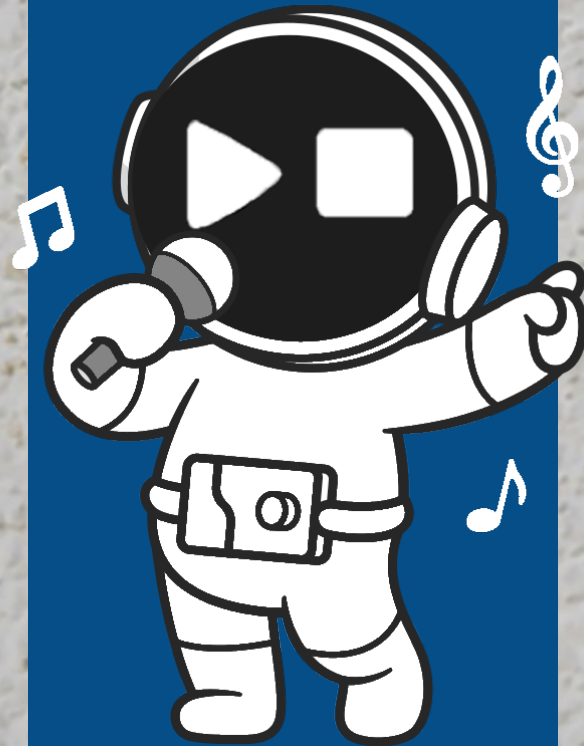
Nisan ayının taptaze rüzgarı ise, doğanın uyanışını simgeleyen şiirlerle sayfalarımıza yansıyor. Bu şiirler, bir zamanın doğal döngüsünü ve yeniden doğuşu anlatırken, bizlere sanatın doğayla, insanla ve evrenle kurduğu o kadim bağı hatırlatıyor.

Sanat, her dönemde ve her coğrafyada, insan ruhunun ortak bir ifadesi olarak kalır. Bir sanat eseri, yalnızca bir dönemin değil, tüm insanlığın ortak hafızasında yer edinir. Dergimizdeki her kelime, her nota, her görüntü; bu köprüünün birer taşıdır. Sanat, zamanın ötesine geçer, mekânı aşar ve bizlere insan olmanın, yaşamın, ruhun ne olduğunu hatırlatır. İyi okumalar...

“7’den 77’ye” Barış

Barış Manço, müziğiyle sadece Türkiye’nin değil, tüm dünyanın kalbine dokunmuş, Anadolu’nun derin kültürünü evrensel bir dil haline getiren gerçek bir kültür elçisi olmuştur.

ESRA MOLLA ÇETİN

Barış Manço, 2 Ocak 1943 tarihinde İstanbul’da dünyaya geldi. Sanat yolculuğu, 1958 yılında Galatasaray Lisesi’nde öğrenciyken sahnelerle tanışmasıyla başladı. Müzik tutkusu, onu sadece Türkiye’de değil, dünyada da tanınan bir sanatçı haline getirdi. Galatasaray Lisesi’nden mezun olduktan sonra, Belçika’daki Kraliyet Güzel Sanatlar Akademisi’ne giderek sanat yolculuğuna daha derinlemesine devam etti. Manço’nun müzik kariyeri, “Kurtalan Ekspres” grubu ile birlikte hız kazandı. Grup, Türkiye’de ve yurt dışında pek çok konser verdi.

Barış Manço’nun kendine özgü müziği ve sahne performansı, onu yalnızca rock müziğin değil, aynı zamanda Türk müzik kültürünün önemli figürlerinden biri haline getirdi. Yaptığı 200’den fazla beste ile 12 altın ve bir platin albüm kazanan Manço, eserleriyle geniş bir yelpazeye hitap etti. Bu besteler, Arapça, Japonca, Farsça, İngilizce ve Fransızca gibi farklı dillere çevrilerek dünyanın dört bir yanındaki sanatçılar tarafından seslendirildi.

Barış Manço’nun yalnızca şarkıcı ve besteci kimliği değil, aynı zamanda sunucu ve program yapımcısı kimliği de onu farklı bir konumda yükseltti. 1988 yılında TRT’de yayınlanmaya başlayan “7’den 77’ye” programı, Türk televizyonunun en uzun süreli eğlence ve kültür programlarından biri oldu ve Manço’nun büyük bir hayran kitlesi kazanmasına yardımcı oldu. Program, 1998 yılında 378. kez ekrana gelerek Türk televizyonculuğunda ulaşılması zor bir rekora imza attı.

Manço’nun her yaşta izleyiciye hitap eden samimi ve eğitici sunumu, onu halkın sevgilisi yaptı.

Barış Manço’nun sinemaya olan ilgisi, onu 1975 yılında tek sinema filmi olan “Baba Bizi Eversene” ile buluşturdu. Bu filmde başrol oynayan Manço, aynı zamanda film müziklerini Kurtalan Ekspres ile birlikte yaptı. Sinema alanındaki bu tek deneyimi, onun sanat dünyasındaki çok yönlülüğünü bir kez daha gözler önüne serdi.

1993 yılında Milliyet Gazetesi’nde yazmaya başladığı ‘Oku Bakiim’ başlıklı köşe yazılarıyla da günlük hayattan kesitlere dair derinlemesine düşüncelerini okuyucularla paylaştı. 1995 yılına kadar devam eden yazı dizisi, Manço’nun yalnızca müzikle değil, kelimelerle de halkıyla güçlü bir bağ kurduğunun bir göstergesiydi.

Barış Manço, sadece müzikle değil, turizm ve eğitim alanlarında da iz bırakmış bir isimdir. 1998 yılında Muğla’nın Bodrum ilçesinde Akyarlar köyünde açtığı “Club Manço”, devre tatil ve otel konseptiyle hizmet vermeye başladı. Tesisin açılışını dönemin Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel yaptı. Bu yatırım, Manço’nun çok yönlülüğünü ve girişimcilik ruhunu bir kez daha ortaya koydu.

Eğitim alanında da katkı sağlayan Barış Manço, eşi Lale Manço ile birlikte İstanbul’un Tuzla ilçesinde bir okul yaptırdı. Tuzla Barış Manço İlköğretim Okulu, 30 derslikli bir okul olarak 2000 yılında eğitim hayatına başladı. Bu okul, Barış Manço’nun eğitime verdiği önemin ve toplumsal sorumluluk bilincinin bir sembolü haline geldi.

Manço’nun Japonya’daki konserinden kaydedilen “Barış Manço Live In Japan” (1996) albümü, sanatçının vefatından önce yayınlanan son albümüdür. Bu albüm, sadece müziğiyle değil, Manço’nun Japonya’daki kültürel etkisini de gözler önüne serdi.

Manço

Manço, "Türkiye'nin Evliyası" olarak anılacak kadar sevilen ve saygı duyulan bir sanatçıdır. 31 Ocak 1999'da İstanbul'da geçirdiği kalp krizi sonucu hayatını kaybetti.

Barış Manço'nun ölümünden önce, topladığı 310 adetlik fotoğraf makinesi koleksiyonu, Türkiye Gazeteciler Cemiyeti'ne bağışlandı ve Basın Müzesi'nde sergilendi. Manço, yalnızca müziğiyle değil, koleksiyonları, hayata dair yazıları ve kültürel mirasıyla da hatırlanacak bir figürdür.

Vefatının ardından devlet töreni düzenlendi. Cenazesi İstanbul'daki Mihrimah Sultan Mezarlığı'na defnedildi. Mezarı, Kayseri'nin Gesi beldesinden getirilen toprakla birlikte mühürlendi.

Barış Manço'nun ölümü, sadece müzik dünyasını değil, Türk halkının kalbini derinden sarsan bir kayıp oldu. Ancak bıraktığı mirası, şarkıları, düşünceleri ve topluma kattıkları ile yaşamaya devam ediyor.

Barış Manço, sanat kariyerinde kazandığı sayısız ödül ve unvanla, yalnızca Türk müziğinin değil, dünya kültürünün de önemli figürlerinden biri haline geldi. 1991 yılında, sanat alanındaki eşsiz katkıları nedeniyle "Türkiye Devlet Sanatçısı" unvanını aldı.

Aynı yıl Japonya'nın Soka Üniversitesi tarafından "Uluslararası Kültür ve Barış Ödülü" ile onurlandırıldı. Yine 1991'de, sanatta gösterdiği olağanüstü başarıları nedeniyle Hacettepe Üniversitesi'nden "Sanatta Onursal Doktora" unvanı aldı.

Uluslararası alanda da saygın ödüller kazanan Barış Manço, 1994 yılında Kocaeli Üniversitesi tarafından Türk insanını ve Türkiye'yi dünyaya tanıttığı için "Barış Diploması" ile ödüllendirildi. 1995'te ise Denizli Pamukkale Üniversitesi, "Çocuk Eğitimi Alanında Onursal Doktora" unvanını verdi. Aynı yıl Japonya Min-On Vakfı

tarafından "Yüksek Şeref Madalyası"na layık görülen Manço, Belçika Krallığı'ndan ise Leopold II Şövalyesi Nişanı'nı aldı. Manço'nun sanatı, dünya çapında takdir toplarken, Türkmenistan Cumhurbaşkanı Saparmurat Türkmenbaşı tarafından ona "Türkmen Vatandaşlığı" unvanı verildi. Belçika'nın Liège şehri de onu "Onursal Hemşeri" ilan ederek, ülkesine olan katkılarını onurlandırdı. Manço'nun müzik kariyerinde,

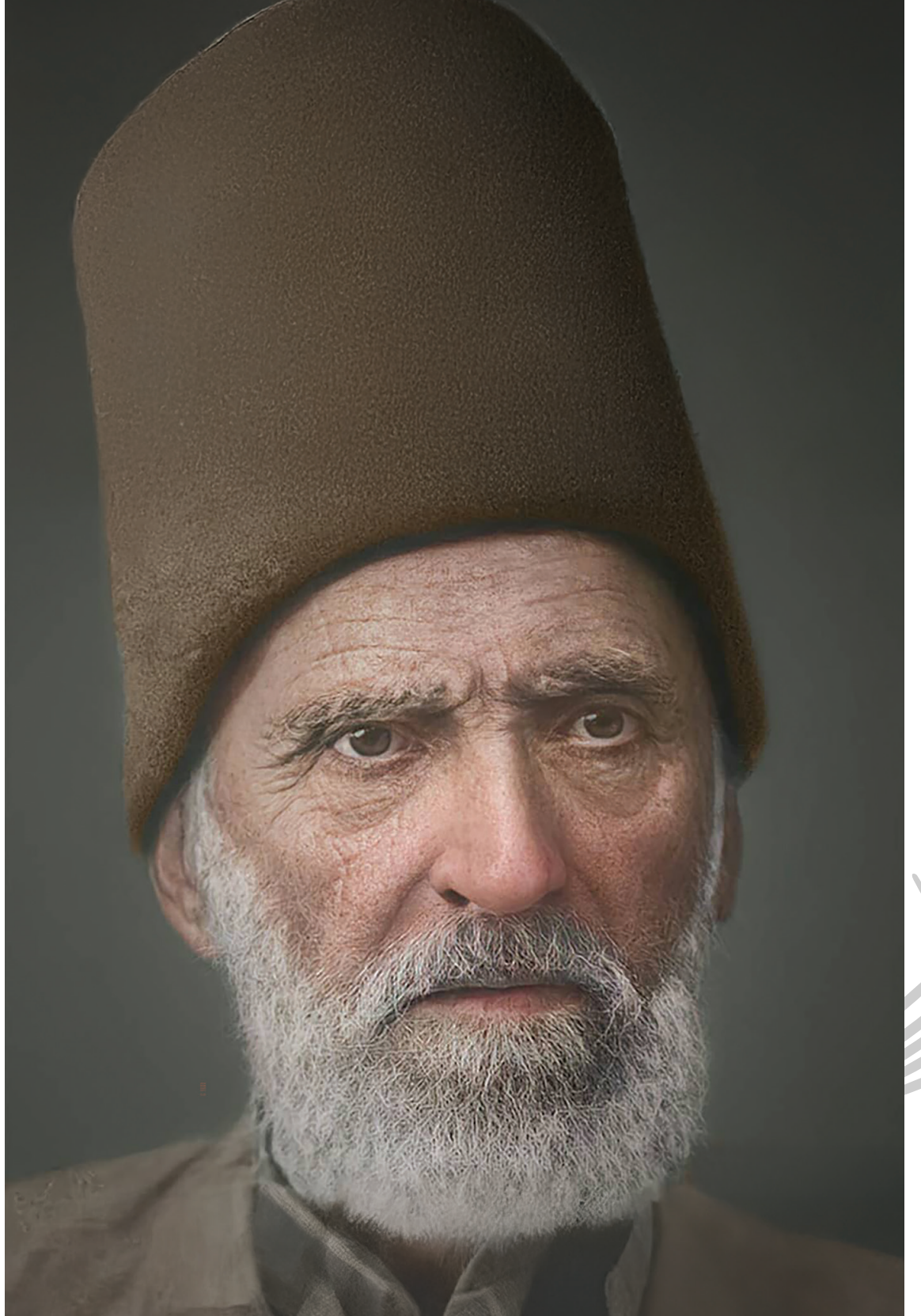
200'ün üzerinde şarkı üreterek 12 altın ve bir platin albüm kazandığı gibi, 3000'in üzerinde plaket ve ödülle de takdir edildi. Barış Manço'nun kazandığı bu ödüller, onun sanatıyla dünyada bıraktığı derin izlerin ve kültürel katkılarının bir yansımasıydı. Müzikal mirası ve insanlığa kattığı değerler, tüm bu ödüllerle pekişerek, Türk sanatını uluslararası arenada temsil etmeye devam ediyor.

Meşk zincirinin son halkası: Zekâî Dede Efendi

O smanlı döneminin son büyük klasik Türk musikisi bestekârlarından biri olan Zekâî Dede Efendi, yalnızca eserleriyle değil, yetiştirdiği öğrencilerle de musiki tarihine silinmez bir iz bırakmıştır. Hammâmîzâde İsmâîl Dede Efendi'nin son öğrencisi olarak, meşk geleneğini büyük bir titizlikle sürdüren sanatçı, besteleriyle musiki dünyasına yeni ufuklar açmış, klasik repertuvarın günümüze aktarılmasında kritik bir rol oynamıştır. *Hayatını müziğin inceliklerini keşfetmeye adanmış Zekâî Dede, kudümzenbaşı olarak Mevlevî ayinlerine ruh katan eserler bestelemiş, öğrencileri aracılığıyla geleneksel musikinin köklerini gelecek nesillere ulaştırmıştır.* Onun derin musiki anlayışı ve zarif besteleri, yalnızca kulaklara değil, ruhlara da hitap etmektedir.

Eyüpsultan'ın tarih kokan sokaklarında, Cedîd Ali Paşa Mescidi'nin yanındaki mütevazı bir evde, 1824 yılının serin bir gününde dünyaya geldi Mehmet Zekâî Dede Efendi. Babası, mescidin imamı ve hat sanatının zarif ustalarından Hâfız Süleyman Efendi, annesi ise hayırseverliğiyle tanınan Ziyneti Hanım'dı. Ailenin tek evladıydı ve daha çocuk yaşta kelimelerin ve nağmelerin büyüsüne kapıldı. Babasının verdiği hat dersleriyle süslenen çocukluğu, amcasının öğrettiği Kur'an ayetleriyle daha da anlam kazandı. *Eğitiminin temel taşlarını Lâ'î-zâde Abdülbaki İlkokulu'nda attı.*

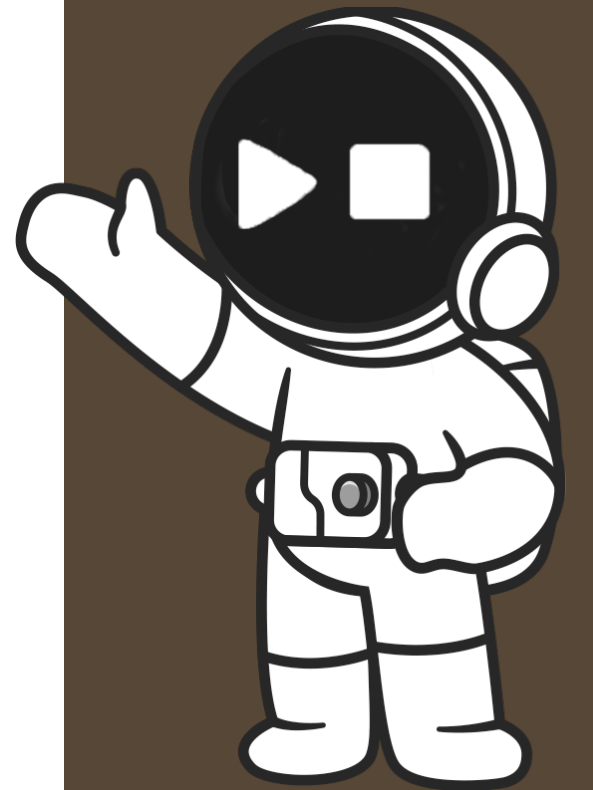

On sekiz yaşına geldiğinde, mukaddes kitabın kelimeleriyle bütünleşerek hâfız oldu ve babasından hat icâzetnâmesi aldı. Ancak onun ruhunu asıl besleyen şey, Eyüpsultan'ın minarelerinden yükselen musiki oldu. İlk müzik derslerini, dönemin önemli isimlerinden Eyyubî Mehmed Bey'den aldı. Onun rehberliğinde, kalbinin derinliklerinden kopup gelen nağmelere yön vermeye başladı. Mehmet Bey, öğrencisindeki cevheri fark etmişti. Onu, Türk musikisinin büyük ustası Dede Efendi ile tanıştırdı. Bu tanışıklık, sanat hayatının dönüm noktası oldu. Dede Efendi'nin konağında meşk ederek, on ay boyunca usta-çırak ilişkisinin en zarif örneklerinden birini yaşadı. İsmail Dede Efendi'nin son öğrencisi oldu. Sanat aşkı onu Mısır'a sürükledi. 1845 yılında, Mustafa Fâzıl Paşa'nın sarayında musiki muallimi olarak görev aldı. Mısır'ın sıcak topraklarında, Arapçayı ilerletti, yerel müziğin inceliklerini inceledi ve Arapça güfteli ilahiler besteledi. Ancak vatan hasreti onu geri çağırdı ve Mustafa Fâzıl Paşa ile birlikte İstanbul'a döndü. 1868 yılında Mevlevîlik tarikatına intisap etti. Yenikapı Mevlevihanesi'nde Osman Selahaddin Dede'ye kapılandı ve dergâhın mukabelelerinde ayinler okudu. Tasavvufun derinliklerine daldıkça, musikisinde daha da derinleşti. 1883'te Darüşşafaka'da musiki muallimi oldu ve genç zihinlere musikinin estetiğini aktarmaya başladı. Bir yıl sonra Eyüp Mevlevihanesi'nin kudümzenbaşısı oldu. *Artık yalnızca bir musikişinas değil, aynı zamanda bir Mevlevî dervişiydi. Bu tarihten itibaren, tarih onu "Zekâi Dede" olarak anmaya başladı.* Onun müziği, sadece seslerin bir araya gelmesinden ibaret değildi. Ruhun derinliklerinden süzülen, asırlık geleneklerle harmanlanmış, Mevlevî geleneğinin özünü taşıyan ezgilerdi.

İlk büyük eseri, Sûz-i Dil makamından bestelenen Ağır Semaî oldu. *Mevlevî ayinleri bestelemek ise onun musiki yolculuğundaki en özel duraklardan biriydi. İlk ayinini 1870 yılında, Mustafa Fâzıl Paşa'nın isteği üzerine besteledi, fakat ancak 1891'de Bahariye Dergâhı'nda ilk mukabelesi yapıldı.* 1897 yılında, gözlerini bu dünyaya kapattığında, ardında sayısız beste, yetiştirdiği öğrenciler ve bir müzik mirası bıraktı. Oğlu Ahmet Irsoy'un dediğine göre, 5 Mevlevî ayini, 100 kadar Kâr, Beste ve Semaî, 400'ü aşkın ilahi, şugl, şarkı ve marş bestelemişti. Ancak bunların pek çoğu meşk edilmediği ve notaya alınmadığı için zamanın dalgaları arasında kaybolup gitti. Buna rağmen, onun müziği ve öğretileri, öğrencileri aracılığıyla günümüze taşındı. Rauf Yektâ Bey, Suphi Ezgi ve Ahmet Irsoy'un önderliğinde, klasik repertuarın notaya alınarak muhafaza edilmesinde büyük katkıları oldu. *Zekâi Dede Efendi, sadece bir bestekâr değil, bir köprüydü. Gelenek ile gelecek arasında kurulmuş, musikinin derin denizlerinde yankılanan bir sesdi.* Bayatî-Bûselik makamını ilk kullanan o oldu. "Hisâr-Bûselik", "Şehnâz-Bûselik", "Hicazkâr" fasılları, "Ferahnâk Beste", "Acem-Aşîrân Beste", "Sûz-i Dil Semaî" gibi eserleri, yüzyıllardır yankılanmaya devam eden nağmeler arasındadır. Bugün, Eyüpsultan'daki Kaşgari Murtaza Efendi Camii civarındaki mezarında sessizce yatıyor. Mezar taşında Mevlevî sikkesi formunda stilize edilmiş bir serlevha bulunuyor. Fakat aslında o, eserleriyle hâlâ yaşıyor. Bir Mevlevî dervişinin ney sesiyle yankılanan huzurunda, bir meşk halkasında, bir konser salonunda... *Zira musikisi, bir zamanlar Dede Efendi'den aldığı emaneti, çağlar boyunca sürececek bir aşkla taşımaya devam ediyor.*

*Zekâi Dede Efendi,
klasik Türk
musikisinin son
büyük neyzâmı ve
bestekârı olarak,
her nağmesinde
zamanın ruhunu
ustalıkla yansıtmış;
eserleri, geçmişin
derinliklerinden
süzülen bir dua gibi
yankı bulmuş ve
ruhları sarmıştır.*

FATMA TECİRLİ

Vatan. Aşk ve Şiir

Orhan Seyfi Orhon

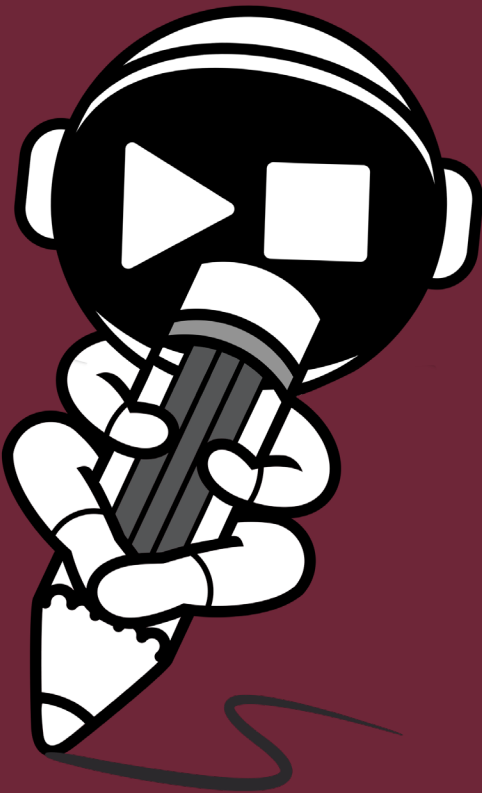
VEDÂ

*Hani, o bırakıp giderken seni
Bu öksüz tavrını takmayacaktın?
Alına koyarken vedâ busemi,
Yüzüme bu türlü bakmayacaktın?*

*Hani, ey gözlerim bu son vedâda,
Yolumu kaybeden yolcumun dağda,
Birini çağırmak için imdada
Yaktığı ateşi yakmayacaktın?*

*Gelse de en acı sözler dilime,
Uçacak sanırım birkaç kelime...
Bir alev halinde düştün elime,
Hani, ey gözyaşım akmayacaktın?*

T.DUYGU SAÇAR

Kelimeleriyle kalplere dokunan, zarafeti ve duyguyu ustalıkla harmanlayan bir şairdi Orhan Seyfi Orhon. 1890 yılında İstanbul'un tarihi semtlerinden Çengelköy'de dünyaya geldi. Babası Miralay Emin Bey, annesi Nimet Hanım'dı. Daha doğduğu anda belki de kaderi çoktan yazılmıştı. O, dünyaya kelimelerle anlam katmaya, dizelerle insan ruhuna dokunmaya gelmişti. Şiirin incelikli dünyasında yol alırken, duygu denizinde bir yolculuğa çıktı ve her mısrasında yüreğinin en derin izlerini bıraktı. İlköğrenimini Havuzbaşı İlk Mektebi'nde tamamladıktan sonra Beylerbeyi Rüştüyesi ve Mercan İdadisi'nde eğitimine devam etti. Bu dönemde klasik Osmanlı edebiyatı ile tanıştı. Divan şairlerinin eserlerini inceleyerek kendini geliştirdi. Ancak edebiyat zevki zamanla değişerek Servet-i Fünun ve Fecr-i Ati topluluklarının etkisi altına girdi. Bu yıllarda Tevfik Fikret ve Cenap Şahabettin gibi isimlerin şiirlerinden etkilendi. Lise eğitiminin ardından yükseköğrenimini Darülfünun'da (İstanbul Üniversitesi) sürdürdü. Önce Mülkiye Mektebi'ne kaydoldu ancak burada fazla kalmadı. Ardından Tıbbiye'ye geçti fakat tıp eğitimi de ilgisini çekmediği için bıraktı. Son olarak Hukuk Fakültesi'ne kaydoldu ve buradan mezun olarak hukuk eğitimi aldı. Ancak mesleğini icra etmek yerine edebiyat, gazetecilik ve öğretmenlik gibi alanlarda kendini geliştirdi. Mezun olduktan sonra kısa süreliğine devlet memurluğunda bulundu. Maarif Nezareti'nde (Eğitim Bakanlığı) görev aldı. Çeşitli bürokratik işlerde çalıştı ancak bu meslekler

ona hitap etmediği için kısa süre sonra edebiyat dünyasına yöneldi. Birinci Dünya Savaşı sırasında askere alındı. Ancak sağlık sorunları, özellikle kalp rahatsızlığı nedeniyle cephede değil, geri hizmette görev yaptı. Bu süreçte edebi çalışmalarını sürdürdü. Çanakkale Savaşı sırasında Türk edebiyatının önemli isimlerinin de içinde yer aldığı Çanakkale Edebiyat Heyeti'ne katıldı. Bu heyet, savaşın ruhunu ve millî duyguları edebi eserlerle yansıtmayı amaçlıyordu. Bu dönemde kaleme aldığı şiirlerde savaşın yıkıcılığı, vatan sevgisi ve kahramanlık temaları ön plana çıktı. "Anadolu Toprağı" adlı şiiri, vatan sevgisini ve kurtuluş mücadelesine olan inancını yansıtıyordu. 1919'da yayımladığı "Fırtına ve Kar" ile "Peri Kızıyla Çoban Hikâyesi" adlı şiir kitaplarıyla edebiyat dünyasında kendine sağlam bir yer edindi. Özellikle "Peri Kızıyla Çoban Hikâyesi", halk edebiyatı unsurlarını modern şiir anlayışıyla birleştirmesi açısından büyük ilgi gördü. Bu eserlerinde hece ölçüsünü ustalıkla kullanarak millî edebiyat anlayışına katkıda bulundu. Ancak edebiyatla hayatını kazanmak kolay değildi. Geçim sıkıntıları nedeniyle sadece şiirle hayatını sürdüremedi ve mizah yazılarına yöneldi. Yusuf Ziya Ortaç ile birlikte Akbaba dergisini çıkardı. Bu dergi, dönemin en önemli mizah yayınlarından biri hâline geldi ve Orhan Seyfi Orhon'un hiciv yönünü ön plana çıkardı. Özellikle siyasi taşlamaları ve esprili dili, onu edebiyatın yanı sıra mizah dünyasında da önemli bir figür hâline getirdi. 1919'da İstanbul işgal altındayken, milliyetçi ve Türkçü düşüncelere yöneldi. Milli Mücadele'ye

Benim gönlüm bir kelebek
Dolaşır çiçek çiçek.
Tükenecek ömrü böyle
Cırpınarak, titreyerek...

katılmayı istese de ailevi nedenlerden dolayı Anadolu'ya geçemedi. Ancak edebî eserleriyle destek vermeye devam etti. Özellikle yazılarıyla halkı bilinçlendirmeye ve moral vermeye çalıştı. Bu yıllarda, dönemin edebî akımlarından Millî Edebiyat akımına dahil oldu. Ziya Gökalp, Ömer Seyfettin ve Mehmet Emin Yurdakul gibi isimlerden etkilenecek eserlerinde millî duyguları ve halk edebiyatı öğelerini işlemeye başladı. Şiirlerinde süslü ve ağır bir dil yerine sade ve anlaşılır bir Türkçe kullanmaya özen gösterdi. 1923 yılında Cumhuriyet'in ilanı ile birlikte, edebiyat ve gazetecilik çalışmalarına hız verdi. Çeşitli gazetelerde köşe yazıları yazdı, şiirler yayımladı ve dönemin sosyal meselelerine dair fikirlerini paylaştı. Orhan Seyfi Orhon'un edebiyatın yanı sıra siyasete de ilgisi vardı. 1941 yılında milliyetçi ve muhafazakâr düşünceleri savunan Çınaraltı dergisini yayımladı. Burada yazdığı

yazılar, onun siyasi ve ideolojik duruşunu yansıtan önemli eserler arasındaydı. Aynı zamanda gazetecilikle de ilgilendi ve çeşitli gazetelerde yazılar kaleme aldı. Siyasi kariyerine 1946 yılında CHP'den Zonguldak milletvekili olarak başladı. Ancak ilerleyen yıllarda Demokrat Parti'yi desteklemeye başladı. Özellikle siyasi mizah yazıları ve hicivleriyle dönemin politik olaylarına dair eleştiriler getirdi. Siyasette aktif olduğu dönemlerde edebiyattan tam olarak kopmadı. Şiir yazmaya devam etti, aynı zamanda radyo programlarında edebî sohbetlere katıldı. Orhan Seyfi Orhon, edebî hayatı boyunca hem bireysel hem de toplumsal konulara yer veren bir şair oldu. İlk dönemlerinde aruz vezniyle yazmış, ancak daha sonra hece ölçüsüne yönelmiştir. "Beş Hececiler" olarak bilinen şair grubunun önemli temsilcilerinden biri olarak kabul edilir. Şiirlerinde aşk, doğa sevgisi, vatan

ve millet temaları ağırlıktadır. Millî Edebiyat akımına bağlı kalarak Türkçeyi yalın bir biçimde kullanmıştır. Duygusal şiirleri kadar, mizahi şiirleri de dikkat çeker. Özellikle hiciv türündeki eserleri, dönemin toplumsal ve siyasi eleştirilerini yansıtan önemli belgelerdir. Ayrıca hikâye, roman ve makale türlerinde de eserler vermiştir. Masallar ve halk hikâyeleri üzerine yaptığı çalışmalar, Türk edebiyatında önemli bir yere sahiptir. Orhan Seyfi Orhon, edebî ve siyasî yaşamına uzun yıllar devam etti. Ancak ilerleyen yaşlarında sağlık sorunları nedeniyle daha az yazmaya başladı. Son yıllarında, anılarını kaleme aldı ve geçmiş yıllara dair hatıralarını paylaşarak edebiyat dünyasına katkıda bulunmaya devam etti. 22 Ağustos 1972'de İstanbul'da hayata veda etti. Geride bıraktığı şiirler, mizahi yazılar ve siyasi taşlamalarla Türk edebiyatında unutulmaz isimlerden biri oldu.

Cevremizdeki insanlarda ya da kendi içimizde birçok kusur fark edebiliriz. Ancak hiç düşündük mü, bir insanda gördüğümüz kusurun bizde de gizlice var olabileceğini? Belki daha silik, belki daha gizli ama içimizde bir yerlerde saklı... İnsan, başkasındaki hataları çok daha çabuk fark eder, çünkü bazen kendi kusurlarını görmezden gelme eğilimindedir.

Savaş Barkçin şöyle der: "Karşındaki insanın kusurunu gördüysen onu kınama. Zira o kusur sende olmasaydı, onu başkasında göremezdin." Ahmet Murat ise *Kuşlarla Sohbetin Şartları* kitabında, "İnsan insanın aynasıdır.

Hangi kusuru görüyorsak, bizde muğlak ve biçimsiz olarak bulunan ama içten içe bizim huzursuzluğumuzun da kaynağını oluşturan şeyi görmüşüzdür." der. Bazen başkalarının sabırsızlığına, kibirine, bencilliğine kızarız. Ama belki de biz de zamanında bu özellikleri birilerine karşı sergilemişizdir. Belki de bizim sabırsızlığımız başkalarını yormuştur, kibirli sözlerimiz birine zarar vermiştir, bencilliğimiz başkasını üzmüştür.

Ne gariptir ki, fark etmediğimiz zaafı, başkalarındaki kusurlarda net bir şekilde görebiliriz. Bir başkasında yargıladığımız şey, aslında içimizde sakladığımız ve yüzleşmekten kaçtığımız bir gerçektir. İnsan, kendi kusurlarını görmek istemez ama başkalarındaki kusurlara büyük bir öfkeyle yaklaşır. Yaşadığımız çağ, sürekli olarak başkalarının kusurlarıyla meşgul olmamızı dayatır. İnsanların yaşam tarzlarını, giyimlerini, söyledikleri kelimeleri eleştiririz. Ancak işin korkunç tarafı, bu tutumu kötü bir alışkanlık haline getiren bir toplumda yaşıyor olmamızdır. *Kusurlar, birer mercek gibi büyütülür ve hatalar insanların*

İç değişirse dış da

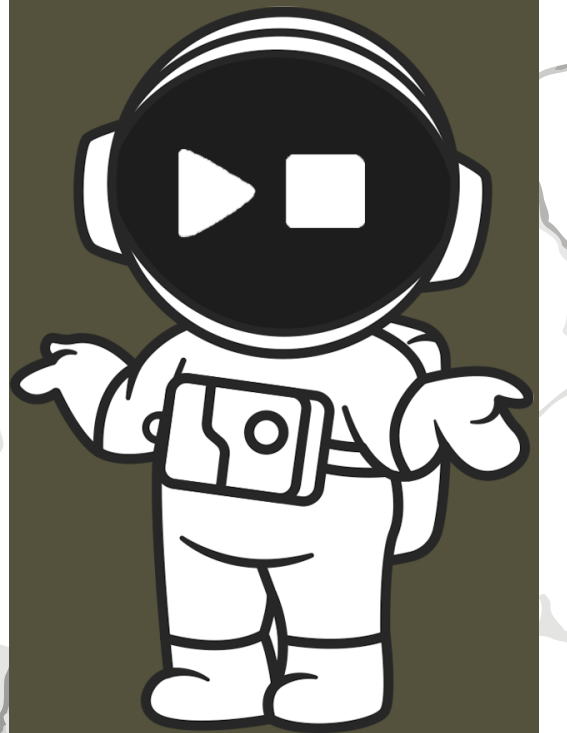
değişir...

kimliklerine yapışıp kalır. Modern çağ, insanların aynalara değil, birbirlerine bakmasını ister. Eğer insanlar sadece kendi kusurlarıyla ilgilense, önce kendi terazilerinde kendilerini tartsa, kınanacak bir dünya kalmazdı. Çünkü herkesin terazisi kendine ağırdır. Şair Ömer Lütfi Mete'nin dediği gibi: "Herkesin putu kendine şirin, herkes başkasının putuna İbrahim." İnsanlar, kendi fikirlerini ve değerlerini övüp başkalarının inandığı her şeye gözlemlerini zorlaştırarak yaklaşır. Kendi putlarını şımarık bir çocuk gibi süslerken, başkalarının putlarını yıkmaya çalışırlar. *Oysa Hz. İbrahim'in mücadelesi, yalnızca fiziksel heykelleri yıkmaktan ibaret değildi;* o, insanın zihninde ve kalbinde yer etmiş sahte her şeye karşı savaş verdi. Putlar yalnızca taş veya ağaçtan yapılmış heykeller değildir; insanın bağlandığı, kendini sorgusuzca teslim ettiği, gerçeğin yerine koyduğu her şey bir puttur. *Bu yüzden, insan önce kendi içindeki putları yıkmalı, başkasının putlarına odaklanmadan önce, kendi içindeki benlik duygusuyla mücadele etmelidir.* Hz. İbrahim, önce içindeki putları kırmış, sonra hak için bu putlarla mücadele etmiştir. Başkalarının putlarını yıkamak kolaydır, fakat asıl zor olan, insanın kendi içindeki putları fark edip, onlarla savaşmaktır. İnsan kendine şu soruyu sormalıdır: "Taş putları kırdın, peki ya kendi putuna ne yaptın?" Bu sorunun cevabını veremediğimizde, mücadelemiz ya başlamamıştır ya da içsel zaaflarımızla yüzleşmeden geçmiştir.

Belki de önce içimize dönüp hangi putlara taptığımızı sorgulamalıyız. Çünkü insan, en büyük savaşını başkalarıyla değil, kendi içindeki yanlışlarla verir. Bazen, başkalarının putlarına taş atmadan önce, kendi ellerimizle diktiğimiz putlara bakmamız gerekir. *İnsanoğlu daha ahlaklı ve temiz bir dünya istiyorsa, değişimi önce kendi içinden başlatmalıdır.* Gerçek dönüşüm, insanın önce kendi özüne dönmesiyle gerçekleşir. Çünkü insan, kendindeki eksiklikleri tamir etmediği sürece hep başkalarının kusurlarına odaklanacaktır. Peygamberimizin de dediği gibi: "Kınamayınız, kınadığınız şey başınıza gelmedikçe ölmezsiniz." Kınamak, kalbin taşlaşması için attığımız ilk adımdır. Ama insan, kendi özüne dönüp, içsel huzursuzluklarını fark ederse, daha derin bir anlayışa sahip olur. Herkesin hikâyesi farklıdır, herkesin yükü farklıdır ve kimse başkasının hayatını tam anlamıyla yargılayamaz. İnsan, yaratılmışların en şereflişidir ve fıtrat olarak hata yapmaya meyilli bir varlıktır. Zaten bu dünya, doğruyu ve yanlış bulmak üzerine değil midir? İnsanın öze dönüş yolculuğunda, kendini bulamadıysa, kendi eksikliklerini görmüyorsa, kendine kördür. Başkalarının hayatlarıyla meşgul olmak, insanın iç dünyasında bir boşluk yaratırken, özüne dönmesi ise gerçek anlamda huzura erişmesini sağlar. İnsanın özüne dönmesi için, kendi içindeki kusurlardan arınması gerekmektedir, tıpkı bir gül bahçesindeki gülün dikenlerinden kurtulması gibi. *Kendi özüne döndükçe, sahip olduğu nimetlerin farkına varacak ve gerçek mutluluğu tadacaktır. Çünkü iç değiştikçe, dış da değişir.*

İnsan, başkalarının kusurlarını yargılamak yerine, kendi içindeki eksikliklere odaklanmalı ve kendini dönüştürmelidir. Ancak içsel değişim sağlandığında, dış dünyadaki karanlıklar da aydınlanacaktır; çünkü insanın en büyük mücadelesi, başkalarını yargılamak değil, kendi içindeki yanlışlarla yüzleşmektir.

DİLAN ÇETİNKAYA

TARİHTE BUGÜN

01

2 NİSAN 2018

TİYATRO, SİNEMA VE DİZİ
DYUNCUSU DURSUN ALİ
SARIOĞLU, 82 YAŞINDA
İSTANBUL'DA VEFAT ETTİ.

05

8 NİSAN 1960
İSTANBUL'A ON SAAT ÇA
YAĞDI.

8 NİSAN 1899
MARTHA PLACE, ELEKTRİK
SANDALYE İLE İDAM EDİLEN
KADIN OLDU.

02

5 NİSAN 1945

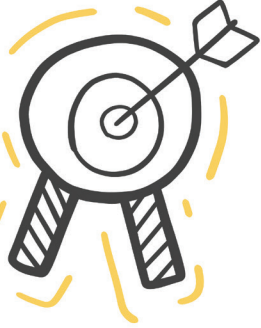
TÜRK MÜZİSYEN VE BESTECİ CEM
KARACA BUGÜN DOĞDU.

5 NİSAN 1930

HİNDİSTAN'DA 300 MİLLİK
YÜRÜYÜŞÜNÜ TAMAMLAYAN
MAHATMA GANDHİ, DANDİ
SAHİLİNE ULAŞTI.

MUR

RİKLİ
EN İLK

19 NİSAN 1999
KARİKATÜRİST TEKİN ARAL
İSTANBUL'DA ÖLDÜ. 1941'DE
DOĞAN ARAL, AÇABEYİ OĞUZ
ARAL İLE GİRGİR VE FIRT
DERGİLERİNİ MİZAH DÜNYASINA
KAZANDIRMIŞTI.

06

04

15 NİSAN 1916
BEHÇET NECATİGİL
BUGÜN DOĞDU.

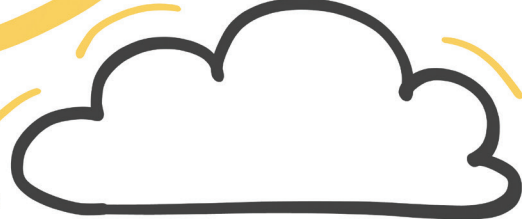
17 NİSAN 1952
TÜRKİYE İLE ABD ARASINDA
TELEFON GÖRÜŞMELERİNE
BAŞLANDI.

23 NİSAN 2015
EDİRNE'NİN UZUNKÖPRÜ İLÇESİNDEKİ,
"DÜNYANIN EN UZUN TAŞ KÖPRÜSÜ"
OLARAK BİLİNER UZUN KÖPRÜ,
UNESCO DÜNYA KÜLTÜR MİRASI
LİSTESİNE ALINDI.

27 NİSAN 1997
BESTECİ ARİF SAMİ TOKER
VEFAT ETTİ.

03

Zamanı ve Mekânı Turgut C

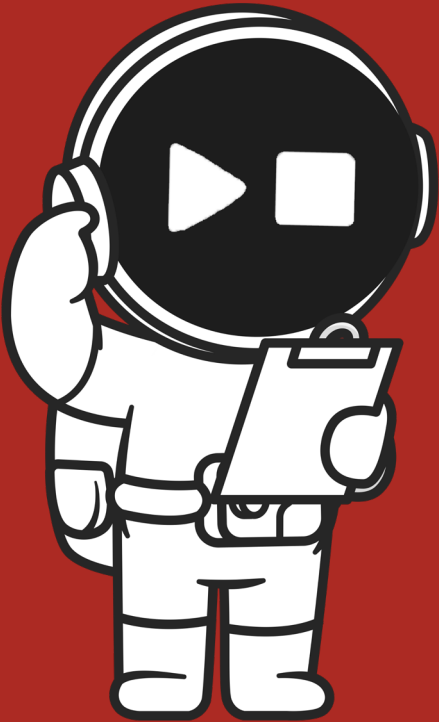
*Turgut Cansever,
Türk mimarlığının
modernizminin ötesine
geçerek, geçmişin
izlerini ve doğanın dilini
çağdaş yapılarında
harmanlayan, her
eserinde zamanı ve
mekânı derin bir
anlamla buluşturan
bir ustadır.
Mimarlık görüşünü:
“İnsanın dünyadaki
vazifesi dünyayı
güzelleştirmektir.”
diyerek özetlemiştir.*

İREM NİSA BİLGİÇ

Turgut Cansever, 12 Eylül 1921'de Antalya'da, derin bir kültürel ve tarihi mirasa sahip bir coğrafyada dünyaya geldi. Babası Hasan Fehmi Bey, Osmanlı'nın münevver bürokratlarından biriydi; annesi Saadet Hanım ise hem zarafeti hem de entelektüel birikimiyle ailede sanata ve edebiyata duyulan ilgiyi besleyen bir figürdü. Cansever'in doğduğu bu aile ortamı, onun hayat boyu sürececek olan kültürel ve düşünsel yolculuğunun ilk nüvelerini oluşturdu. Antalya'nın doğal güzellikleriyle şekillenen çocukluk yılları, Cansever'in estetik duyarlılığının gelişmesinde önemli bir rol oynadı. Babasının görevi nedeniyle ailesiyle sık sık şehir değiştiren Cansever, farklı kültürlerle tanışıklık etme fırsatı buldu. Bu erken dönemde edindiği gözlemler, onun mekân, insan ve zaman arasındaki ilişkiye dair derin bir farkındalık kazanmasına yol açtı. İlköğrenimini Antalya'da tamamlayan Turgut Cansever, ailesinin İstanbul'a taşınmasının ardından bu büyüklü şehrin tarihî dokusu ve kültürel zenginlikleriyle tanıştı. İstanbul'un sokaklarında gezindiği her an, geçmişin izlerini keşfettiği bir tarih atlasına dönüşüyordu. Özellikle İstanbul'un camileri, medreseleri, hanları ve sokakları, onun duyuşsal hafızasında silinmez izler bıraktı. *Bu atmosferde, mimarinin sadece bir yapıdan ibaret olmadığını, insan ruhunu ve toplumun kültürel değerlerini taşıyan bir araç olduğunu fark etti.* Lise eğitimini İstanbul Erkek Lisesi'nde

tamamlayan Cansever, burada aldığı disiplinli eğitimle hem akademik hem de entelektüel anlamda gelişti. Tarih derslerinde medeniyetlerin yükseliş ve çöküşlerine tanıklık ederken, edebiyat derslerinde insan ruhunun derinliklerine inmeye başladı. İstanbul'un cami, külliye ve sarayları arasında geçirdiği saatler, onun mekânın anlamı üzerine sorgulamalar yapmasına neden oldu. *“Bir yapı yalnızca taş ve harçtan mı ibarettir, yoksa bir medeniyetin ruhunu da taşır mı?” sorusu, Cansever'in mimarlık anlayışının temellerini atıyordu.*

Lise yılları, Cansever'in sadece bir öğrenci değil, aynı zamanda bir gözlemci ve sorgulayıcı olarak yetiştiği yıllardı. Boğazın serin sularına karşı, yüzyılların hikâyesini anlatan İstanbul'da büyümek, onun estetik algısını ve tarih bilincini derinleştirdi. Bu yıllarda kazandığı birikim, ilerleyen yıllarda mimarlık alanındaki eserlerine ilham kaynağı oldu. Turgut Cansever'in düşünsel birikiminin temel taşları, lise yıllarındaki bu derin gözlemlerle şekillenmeye başladı. Bu dönemde, tarih ve mekân arasındaki ilişkiyi anlamaya yönelik edindiği bilgiler, ona medeniyet tasavvuru hakkında

İnı Aşan Mimar: Cansever

derin bir düşünsel altyapı kazandırdı. Bu birikim, onu yalnızca bir mimar değil, aynı zamanda bir düşünür olarak tarih sahnesine çıkaracak bir tohumdu. İstanbul Üniversitesi Felsefe Bölümü'ne kaydolan Cansever, felsefi eğitimle insan, mekân ve toplum arasındaki ilişkileri sorgularken, sanat ve estetiğin felsefi temellerini derinlemesine keşfetti. 1942 yılında, felsefe eğitimini sürdürürken, İstanbul Güzel Sanatlar Akademisi'ne (bugünkü Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi) kaydolarak mimarlık eğitimi almaya başladı. Burada, dönemin önde gelen hocalarından dersler alarak modern mimarlıkla birlikte geleneksel Türk-İslam mimarisine de ilgi gösterdi. Akademik yıllarında aldığı eğitim, onun mekânın sadece fiziksel değil, ruhsal bir boyutu olduğuna dair inancını pekiştirdi. 1946 yılında Güzel Sanatlar Akademisi'nden mezun olduktan sonra, Cansever'in kariyeri sadece bina inşa etmekle sınırlı kalmayacak, mimarlığı bir düşünce sistemi ve medeniyet tasavvuru olarak ele alacaktı. Akademiden kazandığı felsefi birikim ve teorik bilgi, onu özgün bir düşünür ve sanatçı yapacak temel taşları döşedi. Cansever, mimarlık pratiğini medeniyetin bir yansıması, bir kültürün ve

değerlerin mekânda hayat bulması olarak görüyordu.

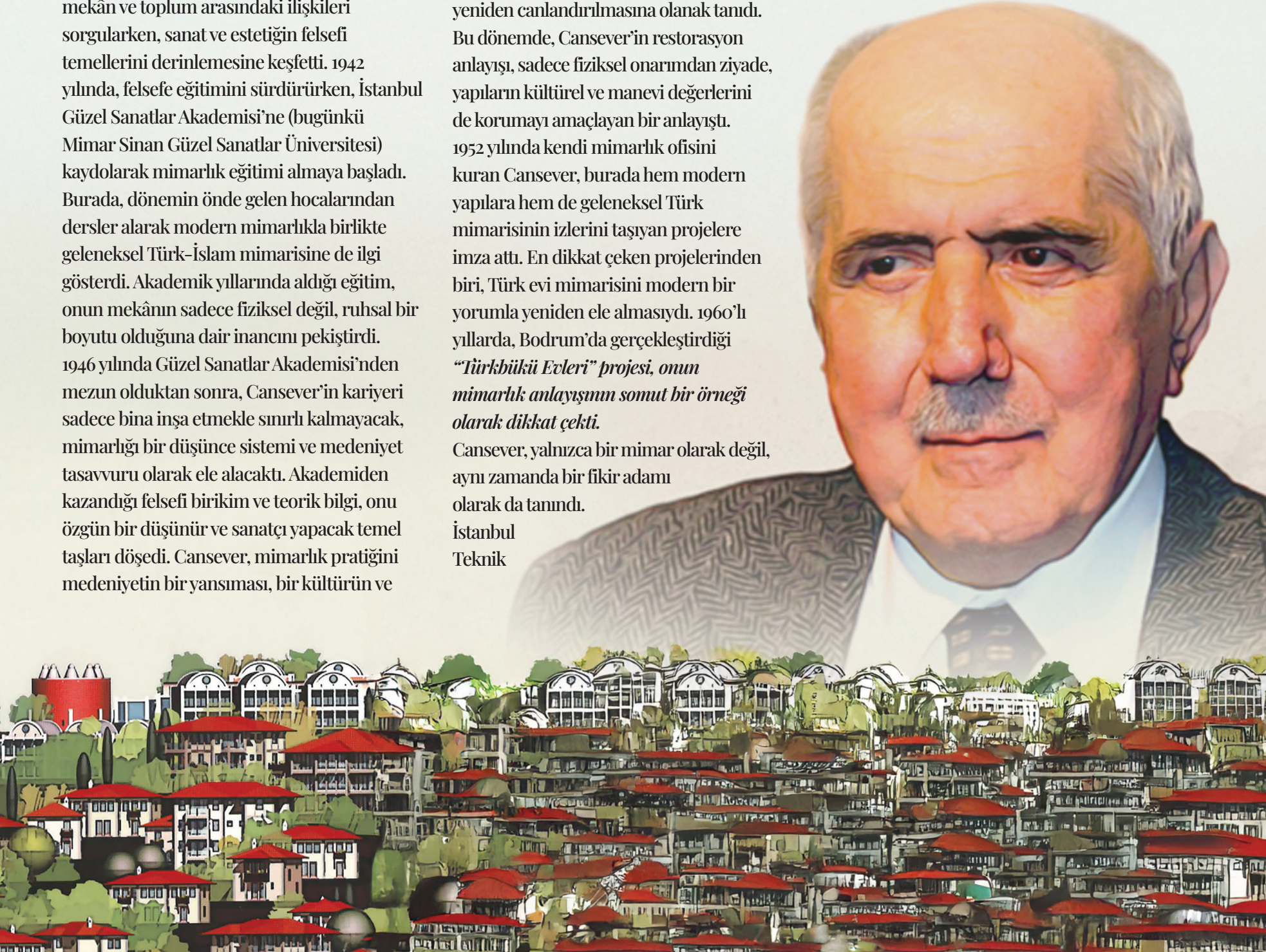
Meslek hayatına başladığı yıllarda, özellikle Osmanlı ve Selçuklu mimarisinin estetik ve yapısal prensiplerinden etkilendi. 1949 yılında Almanya'ya yaptığı geziler, Cansever'in mimarlık anlayışını uluslararası bir perspektife taşıırken, Türkiye'deki restorasyon projeleri için ilham kaynağı oldu. Süleymaniye ve Fatih gibi tarihi bölgelerdeki restorasyon çalışmaları, klasik Osmanlı mimarisinin yeniden canlandırılmasına olanak tanıdı. Bu dönemde, Cansever'in restorasyon anlayışı, sadece fiziksel onarımdan ziyade, yapıların kültürel ve manevi değerlerini de korumayı amaçlayan bir anlayıştı. 1952 yılında kendi mimarlık ofisini kuran Cansever, burada hem modern yapılara hem de geleneksel Türk mimarisinin izlerini taşıyan projelere imza attı. En dikkat çeken projelerinden biri, Türk evi mimarisini modern bir yorumla yeniden ele almasıydı. 1960'lı yıllarda, Bodrum'da gerçekleştirdiği *"Türkbükü Evleri"* projesi, onun *mimarlık anlayışının somut bir örneği olarak dikkat çekti.*

Cansever, yalnızca bir mimar olarak değil, aynı zamanda bir fikir adamı olarak da tanındı.

İstanbul
Teknik

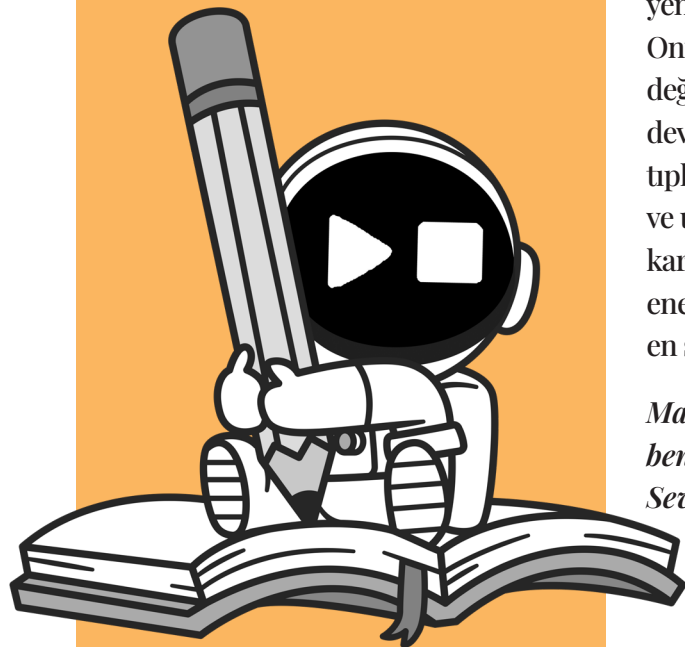
Üniversitesi'nde dersler vererek genç mimarların yetişmesine katkıda bulundu ve mimarlığın yalnızca bir teknik disiplin değil, aynı zamanda bir düşünce biçimi olduğunu vurguladı. *Ona göre, mimarlık bir medeniyet tasavvurunu mekânda yansıtmamanın en anlamlı yollarından biriydi.*

Turgut Cansever, meslek hayatı boyunca geleneksel ile modern, estetik ile işlevselliği birleştirme çabasında oldu. Onun mimarlık anlayışı, sadece bir meslek değil, medeniyetlerin ruhunu ortaya koyan bir ifade biçimiydi. *Bu düşüncesiyle Cansever, sadece başarılı bir mimar değil, aynı zamanda bir filozof, sanatçı ve düşünür olarak tarihe geçti.*

*Bahar, kelimelerin
çiçek açtığı mevsimdir.
Şairler, yağmurun
serinliğinde mısralarını
yeşertir; yazarlar,
rüzgârın fısıltısıyla
hikâyelerine can
verir. Toprak nasıl
küllerinden diriliyorsa,
edebiyat da baharla
yeniden doğar. Her
cümlede bir tomurcuk
patlar, her satırda güneş
biraz daha yükselir.
Çünkü bahar, sadece
doğaya değil, ruhlara da
yazılan bir şüirdir.*

ÇAĞATAY COŞKUN

Bahar, Türk edebiyatın en çok işlediği temalardan biri olarak karşımıza çıkar. Doğanın uyanışı, taze umutlar ve yeniliklerle dolu bir dönem olan bahar, şairlerin ruhsal dünyalarını yansıtmada sıkça başvurdukları bir mecra olmuştur hep. Bu mevsim, yalnızca doğanın değil, insan ruhunun da yenilenmesine, taze bir başlangıca ve dönüşüme işaret eder. Şairler, baharın getirdiği taze solukla hayata, aşka ve zamana dair derin anlamlar çıkarırlar. *Türk edebiyatının önde gelen şairlerinden Yahya Kemal Beyatlı'nın, "Rindlerin Akşamı" şiirinde baharın dinginliğini ve doğanın insan ruhu üzerindeki etkisini anlatırken, aynı zamanda ölümün farkındalığını da hissederiz.* Bahar, onun için bir huzur mevsimi olmanın ötesinde, sonun yaklaşan bir hatırlatıcısıdır. Baharın getirdiği bu huzur, zamanın geçiciliği ve ölümün kaçınılmaz gerçeğiyle örtüşür.

*Dönülmez akşamın ufkundayız. Vakit çok geç;
Bu son fasıldır ey ömrüm nasıl geçersen geç!
Cihana bir daha gelmek hayal edilse bile,
Azınmak istemeyiz öyle bir teselliyle.
Geniş kanatları boşlukta simsiyah açılan
Ve arkasında güneş doğmayan büyük kapıdan
Geçince başlayacak bitmeyen sükunlu gece.
Guruba karşı bu son bahçelerde, keyfince,
Ya şevk içinde harab ol, ya aşk içinde gönül!
Ya lale açmaktır göğsümüzde yahud gül...*

Nazım Hikmet de baharın taptaze enerjisini ve yenilik arzusunu eserlerinde sıkça vurgular. Onun şiirlerinde bahar, sadece doğanın uyanışı değil, aynı zamanda toplumsal bir değişim ve devrim arzusunun simgesidir. Baharın gücü, tıpkı Nazım'ın şiirlerinde olduğu gibi, direnişi ve umudu çağırıştır. "Yaşamak güzel şey be kardeşim," diyen şair, baharın taze ve diri enerjisinden ilham alır, insanın varoluşundaki en saf güzellikleri kutlar.

*Madem gönlinde bahar var,
benden sana izin delikanlı,
Sev sevebildiğin kadar...*

Baharın İzin

Bir diğer önemli örnek, edebiyatın evrensel isimlerinden William Wordsworth'tür. *İngiliz şairi, "I Wandered Lonely as a Cloud" (Bir Bulut Gibi Yalnızca Gezdim) adlı şiirinde baharın getirdiği doğa görüntülerini içsel bir huzur arayışının ifadesi olarak kullanır.* Wordsworth, doğanın güzellikleriyle ruhunun beslenmesini, baharın her çiçeğiyle birlikte yeniden doğmasını simgeler. Doğa, Wordsworth için insan ruhunun derinliklerine ulaşan bir yolculuk gibidir; bahar, insanın ruhsal arınma ve yenilenme sürecine giden kapıyı aralar. Necip Fazıl Kısakürek ise, daha farklı bir bakış açısıyla işler baharı şiirlerinde. Onun şiirlerinde bahar, bir yenilenme, bir umudu simgeler. Ancak yenilenme, Necip Fazıl için aynı zamanda bir içsel mücadele ve çaba gerektirir. Baharın taze umutları, şairin derin sorgulamalarına ve insanın yaşamındaki çelişiklere dair bir

de, Edebiyatın Işığında..

metafor olarak kullanılır. Kısakiürek, baharı yalnızca dış dünyada değil, insan ruhunda da bir değişim yaratacak bir güç olarak görür.

*Asude bir bahardır ömür,
gün gelir gazel olur.
Aldanma dünyanın gamına neşesine,
bir gün gelir yalan olur...*

Cemal Süreya ise, baharı aşkın ve duyguların yoğunlaştığı bir mevsim olarak betimler. Bahar, onun şiirlerinde sevdıyla, tutkularla özdeşleşir. “Bahar” kelimesi, Cemal Süreya için sadece bir yenilik, bir tazelik değil, aynı zamanda bir aşkın ve çelişkinin vurgusudur. Baharın getirdiği neşe ve coşku, Cemal Süreya’nın şiirlerinde duyguların derinliğini ve insanın içsel fırtınalarını ortaya koyan bir mecra

haline gelir. Bahar, şairin dünyasında yaşamın içindeki en saf ve en duygusal anları simgeler.

*aşk...sonbaharlarda;
güz yaprakları gibi
salma salnadiüşerdi,
gönlümün bir yerlerine...
serin serin değerdı,
bakışların gibi
yüreğimin üstüne....*

Edip Cansever de baharı, insan ruhunun bir tür arınması ve değişimi olarak ele alır. Onun şiirlerinde, bahar sadece doğanın uyanışı değil, aynı zamanda insanın kendi iç dünyasında bir temizlenme ve yenilenme

sürecidir. Cansever, baharı bir umut kaynağı olarak değil, daha çok insanın ruhsal bir yolculuğuna çıkması gereken bir dönem olarak tasvir eder. Baharın getirdiği bu yenilik, bazen hüznünlü bir içsel dönüşümün ve bazen de huzur arayışının işaretidir.

*Ve... ilkbaharın her renginde,
Bir Edip Cansever şiirini okur gibi
geçeriz zamanı.
Her renk, bir hikaye, her hikaye,
bir başlangıç,
Ve ilkbahar, hep bir umut,
hep bir yeniden doğuş...*

İlhan Berk gibi modern Türk şairleri ise, baharın doğa ile insan arasındaki ilişkisini sorgularlar. Onlar için bahar, insanın doğayla yeniden bütünleşme çabasıdır. Berk, doğanın ve baharın sunduğu güzellikleri yalnızca dış dünyada değil, insanın iç dünyasında da keşfeder. Baharın gelişini, insanın hayatındaki yeniliklere açık olma ve doğanın sunduğu güzelliklere karşı duyarlı olma olarak görür.

*Ne zaman seni düşünsem
Bir ceylan su içmeye iner
Çayrıları büyürken görürüm.
Her akşam seninle
Yeşil bir zeytin tanesi
Bir parça mavi deniz alır beni.
Seni düşündükçe
Gül dikiyorum elimin değdiği yere
Atlara su veriyorum
Daha bir seviyorum dağları.*

Türk edebiyatında bahar, şairlerin doğa ile olan ilişkilerini, insan ruhunun evrimini ve toplumsal değişimleri dile getirdikleri önemli bir semboldür. Yahya Kemal’in huzur arayışı, Necip Fazıl’ın içsel mücadelesi, Cemal Süreya’nın aşkı, Edip Cansever’in yenilenme arayışı ve İlhan Berk’in doğa ile bütünleşmesi, baharın Türk şiirindeki çok boyutlu ve derin etkisini gözler önüne serer. *Bahar, yalnızca doğanın değil, aynı zamanda insanın içsel dünyasının yeniden doğuşunun ve değişiminin simgesidir.*

Kadim Mirasın İzinde

Selçuklu Belediyesi, birçok kültürel projeye öncülük etmiş ve bu projeleri desteklemiştir. Bugün, Selçuklu'yu konu alan dönem dizileri büyük ilgi görmekte, Selçuklu Devleti'ne dair yayınlar ise başvuru kaynağı olarak kabul edilmektedir. Selçuklu Belediyesi, yıllardır Türkiye Cumhuriyeti'nin en önemli kültürel projelerinin şekillendiricisidir. Belediyenin öncülüğünde gerçekleştirilen bu projeler, tarihimize ışık tutarak gelecekte yapılacak çalışmalar için sağlam bir zemin oluşturmuş ve değerli eserlerin ortaya çıkmasına katkı sağlamıştır.

FATMA TEGİRLİ

Selçuklularda Bilim ve Düşünce

Selçuklu Belediyesi tarafından yayımlanan “Selçuklularda Bilim ve Düşünce” adlı bildiriler kitabı, II. Uluslararası Selçuklu Kültür ve Medeniyeti Sempozyumu’nda sunulan akademik çalışmaların bir araya getirilmesiyle oluşturulmuştur. *Bu sempozyum, Selçuklu Devleti’nin bilim ve düşünce alanındaki katkılarını araştıran bir etkinlik olup, bu alandaki önemli bulguları gün yüzüne çıkarmayı amaçlamıştır.*

Selçuklu Belediyesi, kültürel mirasa sahip çıkma ve Selçuklu medeniyetinin bilimsel birikimini modern dünyaya sunma sorumluluğunu üstlenerek, sempozyumun bildirilerini derleyip kitaplaştırmıştır. Kitap, Selçuklu Devleti’nin bilim, felsefe, tıp, matematik, astronomi gibi alanlardaki katkılarını detaylı bir şekilde ele almaktadır. Bu çalışma, Selçuklu medeniyetinin Orta Çağ’daki entelektüel yaşamını ve dünya bilim tarihi üzerindeki etkilerini derinlemesine incelemektedir. *“Selçuklularda Bilim ve Düşünce” kitabı, Selçuklu Devleti’nin bilime yaptığı katkılarının yanı sıra, dönemin önde gelen bilim insanlarının eserlerini ve düşünsel mirasını da gündeme getirmektedir.*

Kitap, Selçuklu döneminin İslam dünyasında nasıl bir bilimsel ilerleme kaydettiğini, özellikle İslam Altın Çağı’ndan sonraki dönemde, farklı ilim dallarında meydana gelen yenilikleri tartışır. Aynı zamanda, dönemin bilim insanlarının

ve düşünürlerinin eserlerinden örnekler sunarak, İslam dünyasının entelektüel mirasına nasıl yön verdiğini vurgular. Bu eser, aynı zamanda Batı ve İslam dünyası arasındaki bilimsel etkileşiminin izlerini sürerek, Selçuklu biliminin evrensel bir etkiye sahip olduğunu ortaya koymaktadır. Selçuklu Belediyesi’nin bu yayınlara, Selçuklu Devleti’nin bilimsel ve kültürel mirasının daha geniş kitlelere ulaşmasına katkıda bulunduğu söylenebilir. “Selçuklularda Bilim ve Düşünce” adlı bu eser, hem akademisyenler hem de tarih ve kültür meraklıları için önemli bir kaynak olma özelliği taşımaktadır. Kitap, Selçuklu kültürünün derinliğini ve genişliğini anlamak isteyenler için kıymetli bir başvuru kaynağıdır.

Yapım: Selçuklu Belediyesi
Yapım Yılı: 2013
Himaye: Türkiye Cumhuriyeti
Cumhurbaşkanlığı
Cilt sayısı: 4

Konya Büyükşehir Belediyesi Kültür A.Ş., kültür, sanat ve turizm alanlarındaki hizmet ve ürünleri, halka hizmet ilkesiyle Konyalılar ile buluşturmayı; Konya'nın tarihi, kültürel ve manevi değerlerini tüm dünyaya tanıtmayı ve şehri ulusal ve uluslararası kültür ve sanat alanlarında önemli bir merkez haline getirmeyi amaçlayarak kurulmuştur. Kültür A.Ş., Konya'nın kültürel ve sanatsal değerlerine duyarlı bir şekilde, bu kadim mirası yurt içinde ve yurt dışında tanıtmaya faaliyetlerine hızla devam etmektedir.

DİLEK GÜN

'Bana Konyayı Anlat'

Yüzyıllardır farklı medeniyetlere ev sahipliği yapmış olan Konya, tarihi zenginliğini günümüze başarıyla taşımış ve adeta bir kültür beşiği olmuştur. Türkiye Selçuklu Devleti'nin başkenti olarak tarihe damgasını vuran Konya, zaman içinde Anadolu'nun önemli merkezlerinden biri haline gelmiştir. Bu bağlamda, özellikle belirli bir yaşa gelmiş büyüklerimizin anılarının derlenip yazıya aktarılması büyük önem taşımaktadır. Çünkü tarihi olayları bizzat yaşayan kişilerin tanıklıkları, yeni tarih anlayışlarının gelişmesine katkı sağlayabilir ve hatta henüz gün yüzüne çıkmamış pek çok gerçeğin keşfi mümkündür. Konya Büyükşehir Belediyesi, şehrin kültürel mirasını koruma adına, önemli şahsiyetlerin hayat hikayelerini kaleme alarak bu mirası kayıt altına almayı sürdürüyor. Konya Büyükşehir Belediye Başkanı Uğur İbrahim Altay, belediyelerinin kültür ve sanat alanındaki katkılarını vurgularken, "Bana Konyayı Anlat Hatırat Projesi"nin büyük bir başarıyla devam ettiğini belirtti. Bu

projeyle, Konya'nın son yüzyılına ışık tutmayı amaçladıklarını ifade etti. Başkan Altay, Konya'nın medeniyet mirasına sahip çıkma sorumluluğuyla hareket ettiklerini, yaşarken iz bırakan büyüklerin hatıralarının hem yazılı hem de görsel olarak kaydedildiğini söyledi. Ayrıca, Konya hafızasının yeni nesillere aktarılmasına katkı sağlayan bu eserlerin hazırlanmasında emeği geçen herkese teşekkürlerini sundu.

Geçtiğimiz hafta yayımlanan "Bana Konyayı Anlat" adlı hatırat serisinin altıncı, yedinci ve sekizinci kitapları, Konya'nın tarihine ve kültürüne dair derin bir içgörü sunuyor. Altıncı kitap, Prof. Dr. Saim Sakaoğlu'nun yaşamını anlatan "Yaşayan Konya Hafızası Prof. Dr. Saim Sakaoğlu" eseri ile, yedinci kitap ise Mehmet Ali Uz, Hüseyin Öksüz ve Recai Kıcıkoglu'nun Konya'ya kattıkları ve anılarını içeren "Yaşayan Konya Hafızaları" başlığıyla yayımlandı. Sekizinci kitap ise Konya şehir kültürünü konu alan "Hayat Öyküleriyle İsmail Detseli" adlı eserdir.

Daha önce yayımlanan eserler arasında ise "Asırlık Bir Konya Çınarı Halil İbrahim Sayar", "Ebü'l Vefa İhsan Kayseri", "Konya Şehir Kültürü ve Hüseyin Üzülmaz", "Yaşayan Konya Hafızaları Yusuf Küçükdağ, Derviş Hasan Yügrük, Kemal Pekçağlar" ve "Yaşayan Konya Hafızaları Esin Çelebi Bayru, Hatice Nuran Aker, Saim Yardımcı" gibi önemli eserler yer almaktadır.

Yayınevi: Konya Büyükşehir Belediyesi Kültür A.Ş. Yayınları
Yazar: Komisyon
Yapım Yılı: 2023
Cilt sayısı: 8

Kocaman Kavuklu Hoca...

Eskiler; “İnsanoğlu bir terazidir, kefesi göz, ibresi akıl” dermiş. Yani her insan etrafını gözleriyle tartar, gördüğüyle muhakeme eder. Akılla da karar verir. Karşımızdakini ne yazık ki kıyafetiyle, makamıyla ve mülküyle değerlendirilmiş. Ne acı... Siz hiç ipek şal ile gezen fakir yada yamalı çul ile gezen zengin gördünüz mü? Oysaki hadis-i şerife; “Allah sizin ne dış görünüşüne ne de mallarınıza bakar. O sizin kalplerinize ve işlerinize bakar.” buyrulmuştur.

Hakikat çeşmesi Mevlâna ise bu konuda; “*Acı su da tatlı su da berraktır. Görünüşte herkes insandır ama gerçek insan hâl ehli olandır.*” demiştir.

Lakin bir kişinin kalp gözü kör olduktan sonra içerdeki hazineyi görmesi asla mümkün değildir.

Mevlana'nın fikir ve heybesinden sizler için hoş bir hikâye seçtik. Fakat asıl hikâyemize geçmeden önce izninizle her dinlediğim de tebessüm ettiğim Tutinâme'den bir kıssa ile başlamak isterim.

Köylünün birisini bir eşiği varmış. Yağmurda ıslanıp üşümesin diye bu hayvancağızın üzerine bir aslan postu almış. Hayvandır bu ne yapacağı ve ne iş göreceği belli olmadığından ormanın kenarına kadar otlanarak gitmiş eşek. “Artık ben de bir aslanım.” diyerek ve postundan cesaret alarak gerine gerine tur atmış. Ormanın kenarında otlarken bir kurt bu eşiği görmüş ve “İşte bize bir av!” demiş. Ama eşiğin sırtındaki aslan postunu görünce birden irkilerek “Ya bu aslan ise!” demiş ve “O zaman bu beni param parça eder.” diyerek saldırmaktan vazgeçmiş.

Ama eşiğin uzun kulakları dikkatini çekmiş ve kendi kendine; “Bu aslan olsaydı kulakları bu kadar uzun olmazdı.” demiş. Kurdu bir akli “bu aslandır” derken bir akli da “eşektir bu” demiş ve çelişki içerisinde orada kalakalmış. Sonra birden eşiğin eşekliği tutmuş ve anırmaya başlamış. Yere yatan eşek bir öyle bir böyle yerde yuvarlanırken sırtındaki aslan postu düşüvermiş. Kurt kendi kendine şöyle demiş: “*Ben senin eşek olduğunu daha ilk başta anlamıştım. Ama şu sırtındaki post aldattı beni*” diyerek atlamış üzerine. Gariban eşek canını zor kurtarmış. Bir mahcup ırmak iken deniz olmaya çalışmak ne diye...

*Zât-ı Hakk'da mahrem-i irfân olan anlar bizi,
İlm-i sırda bahr-ı bî-pâyân olan anlar bizi.
Bu fenâ gülzârına bülbül olanlar anlamaz,
Vech-i bâkî hüsnüne hayrân olan anlar bizi.
Dünyâ vü ukbâyı ta'mir eylemekten geçmişiz,
Her taraftan yıkılıp vîrân olan anlar bizi.
Biz şol abdalız bıraktık eğnimizden şalımız,
Varlığından soyunup üryân olan anlar bizi.
Kahr u lûtfü şey'i vâhid bilmeyen çeker azab,
Ol azabdan kurtulup sultân olan anlar bizi.
Zâhidâ ayık dururken anlamazsın sen bizi,
Cür'ayı sâfi içüp mestân olan anlar bizi.
Ârifin her bir sözünü duymaya insân gerek,
Bu cihânda sanmanız hayvân olan anlar bizi.
Ey Niyâzî katremiz deryâyâ saldıktık biz bugün,
Katre nice anlasın ummân olan anlar bizi.
Halkı koyup lâ mekân ilinde menzil tutalı,
Mısrıyâ şol canlara canân olan anlar bizi.*

(Niyazi-i Mısri)

“Ey gönül dikkat et âhir zaman bu. Nefsine uyup da suretlere aldanma. İblisin bile maşallah dediği kullar var. Seveceksen sev vefa nedir takva nedir bilen sev. İçinde cennet saklayan virane kullar var.” (Mevlana)

Mevlana'nın sözünden sonra şimdi hikâyesiyle devam edelim... Zamanın birinde hocanın biri durumu olmadığı halde sürekli zengin ulemâya özenirdi. Onların sarığına bakar, kaftanına bakar iç geçirirdi. Bir akşam evde bulduğu değersiz bez ne kadar parçası varsa toplayarak kavuğunun içini doldurdu. Başına da sarığını sardı. Kavuk o kadar kocaman oldu ki sadrazam kavuğu yanında yavrusu gibi kalırdı. Hoca kavuğu büyük ve ihtişamlı görünce girdiği meclislerde itibarı artacak diye düşündü. Kocaman kavuğa insanların daha fazla saygı göstereceğini hayal ederek mutlu bir şekilde uykusuna daldı. Kavuğunun görünüşü cennet elbiselerinden farksızdı. Fakat içi münafıkların gönlü gibi çirkin bir haldeydi. Aya öfkelenmişim ben, İşte böyle kapkaranlık bir gece olmuşum. Padişaha kızmışım, Çırlıçıplak bir yoksul olmuşum. Güzeller sultanı gel demiş, evine çağırmış beni. Ben bir yolunu bulmuşum, yola baş kaldırmışım. Bir bakarsın altınla aldatır beni o.

Bir bakarsın şanla şerefle aldatır beni. Oysa altın falan istemiş değilim ondan, Şanla şerefe hele çoktan boş vermişim. Ben bir demirim, mıknatıstan kaçıyorum. Bir saman çöpüyüm ben, mıknatıslara yan çizmişim. Ben öyle bir zerreyim ki, bütün âleme isyan etmişim. Havaya, toprağa isyan etmişim, Ateşe, suya isyan etmişim. Altı yöne isyan etmişim. Beş duyuya isyan etmişim. (Mevlânâ)

Hoca gösterişli kıyafetiyle sabah erkenden medresenin yolunu tuttu. Alacakaranlıkta

adam soyan bir hırsız da hünerini göstermek için yol üzerine puslu kurmuştu. Birinin geçmesini bekliyordu. Hocanın başındaki ihtişamlı kavuğu gören hırsız bunun çok para edeceğini düşündü. Kavuğu hocanın başından kapıp koşmaya başladı. Hoca hırsızın arkasından bağırdı. “Oğlum sarığı aç da öyle götür. Önce bir kontrol et. İçine bak. Beğenirsen al götür. O zaman sana hakkımı helal ederim.” Hırsız kaçarken bir yandan da kavuğun sarığını çözdü. Çözer çözmez yolun her tarafına bez parçaları dökülüp saçıldı. O kocaman kavuktan hırsızın elinde bir arşınlık eski bez parçası kaldı. Hırsız bu bez parçasını hışımına yere saçıp: “Ey ayarsız kişi bu hile ile beni işimden gücümünden kazancımdan alıkoysun” diye bağırmaya başladı. Hoca; Hile yaptım seni aldattım ama ikaz da ettim. Sarığı çöz de öyle götür diyerek seni uyardım.” dedi.

Dünya böyledir işte. Hoşça açılır saçılır çiçek gibi, ama vefasızlığını da bağıra bağıra söyler...

Ey baharların güzelliğinden dudağını ısırp hayran kalan, sonbaharın o soğukluğuna ve sarılığına bak.

Gümüş bedenlilerin bedeni seni avladıysa da,

Yaşlılık sonrasında pamuk tarlası gibi bir bedeni de gör.

Aslanların safından giden yiğit, sonunda bir fareye mağlûp olur.

Akıllar alan, miskler kokan, simsiyah kıvrıkcık saçlar, nihayet boz eşeğin çirkin kuyruğuna döner.

Kim daha ziyade sonu görürse o daha kutludur.

Dünyayı daha iyi gören kişi daha çok kovulan olur. (Mevlana)

Bir Halkın Melodisi: Çingeneler Zamanı

Bir halkın melodisi, yalnızca şarkılarda değil, yaşadığı acılarda, dans ettiği özgürlüklerde ve her bir bakışta gizlidir. Çingeneler Zamanı (Ederlezi), göçebe bir halkın yüreklerde bıraktığı derin izleri, zamansız bir hikâyeyle anlatan bir başyapıt. Emir Kusturica'nın bu filmi, yalnızca bir kültürü değil, tüm insanlık tarihinin derinliklerine inen bir yaşam biçimini gözler önüne seriyor. Perhan'ın saf ve derin ruhu, her bir izleyiciye bir halkın varlık mücadelesinin bir yansıması gibi dokunuyor. Bazı filmler vardır ki yalnızca izlenmez; kalbe yerleşir, içini kemiren o tanımsız sızıya bir ses, bir suret, bir anlam olur. Emir Kusturica'nın 1988 yapımı Çingeneler Zamanı (Time of the Gypsies / Ederlezi), tam da böyle bir film. Ruh göçebe bir halkın, zamanın dışında akan hikâyesi... Ve bu hikâyenin tam ortasında, bir çocuk: Perhan. Film, Yugoslavya'nın kırsalında yaşayan bir Roman (Çingene) ailesinin içinden doğan Perhan'ın hikâyesidir. Ama bu, yalnızca bir çocuğun büyüme öyküsü değildir. Dışlanmış bir halkın varoluş mücadelesi, sevmenin imkânsızlığı ve iyilikle kötülük arasındaki görünmez ama yırtıcı sınırların hikâyesidir. Perhan; çingene mahallesinde yaşayan saf, içine kapanık, biraz garip ama derinlikli bir gençtir. Annesi hasta, kız kardeşi Hanifa engelli, babası ise ortada yoktur. Evlerinde büyükanneleri Hatidza vardır; köylülerce saygı duyulan, geleneklerine sıkı sıkıya bağlı, güçlü bir kadındır. Aile fakirdir, ama Perhan'ın iç dünyasında hâlâ umut ışıldar. Perhan'ın en dikkat çekici özelliği,

doğaüstü bir güce sahip oluşudur: Telekinezi... Bu olağanüstülük, onun ruhsal derinliğinin sembolüdür. Ancak film boyunca bu güç, dünyayı değiştirecek bir silah değil, onun iç dünyasının yansıması olarak karşımıza çıkar. Ne zaman duygusal bir çöküş yaşasa, bu güç de kendini gösterir. Perhan'ın kalbinde ise Azra'ya duyduğu sevgi vardır. Temiz, yalın, çocukluktan kalma bir saflıktır bu. Fakat yoksulluk, gelenekler, sınıf farkı ve yazgı bu aşkın önüne geçer. Azra'nın ailesi, Perhan'ın yoksulluğundan dolayı evlenmelerine izin vermez. Perhan'ın dünyası hep eksiktir. Herkes bir şeylerin yarısında kalmış gibidir: tamamlanmayan aşklar, eksik aileler, yarım kalmış çocukluklar... Çingenelerin yaşamı, hiçbir zaman düz bir çizgi üzerinde ilerlemez. Her sabah başka bir acıyla başlar, her gece başka bir hayal kırıklığıyla sona erer. Bu noktada Emir Kusturica, çingeneleri romantikleştirmez. Onların eğlencesini, dansını, kahkahasını gösterirken; derin kırılganlıklarını, görünmeyen yaralarını da açığa çıkarır. Renkli çadırlar vardır ama içleri boştur. Kahkahaların ardında bastırılmış bir ağlama gizlidir. Filmin duygusal yoğunluğu öylesine derindir ki, bir sahnede kalbinizi darmadağın eden bir an yaşarken, bir sonraki sahnede ansızın bir akordeon sesiyle karşılaşsınız. Sanki az önceki yıkım hiç olmamış gibi... Bu geçiş başta garip gelebilir, ama sonra fark edersiniz: Hayatın kendisi de böyle değil mi zaten? Acının üstüne kahkaha, kahkahanın altına gizlenmiş üzü... Perhan'ın hayatı avuçlarının arasından

DİLAN ÇETİNKAYA

Perhan'ın gözlerinde kayıp bir çocuğun, bir halkın susturulmuş melodisi gizli. Çingeneler Zamanı, sadece bir film değil; yoksulluğun, aşkın, dışlanmışlığın iç içe geçtiği bir ağıttır.

kayıp giderken, yüzünde hem umut hem yenilgi okunur. Tam o anda kamera döner, başka bir çingene düğününe, bir şarkıya girer. Bu karşıtlık zorlama değil, yaşamın kendisidir. Çünkü çingeneler hayatı anlık yaşar; ağıtlarını bile dans ederek söylerler. "Kanatlarımı kırıyorsunuz! Kanatsız bir ruh neye yarar ki? Benim ruhum özgür. Bir kuş gibi özgür. Çingeneler özgür oldukları için gezerler, çaresizliklerinden değil."

Bu sözlerle sadece bir karakterin isyanı değil, bir halkın kaderle inatlaşması anlatılır. Replik, Perhan'ın suskun bakışlarında yankılanır, Azra'nın gözyaşlarında boğulur, bir düğünün ortasında çalınan akordeonun tuşlarında gizlenir.

Kusturica, izleyiciye yalnızca bir film sunmaz. Aynı zamanda Balkan halklarının şiirlerini, ağıtlarını, neşeleriyle hüznelerini aynı potada eriten bir yaşam biçimini gösterir. Film, Goran Bregović'in unutulmaz müzikleriyle birleştiğinde ortaya hem ruhu eğlendiren hem kalbi sızlatan bir anlatı çıkar. Çingeneler Zamanı'nın müzikleri, yalnızca bir arka plan değildir; bir anlatıcı, bir hafıza, bir duygu taşıyıcısıdır. Özellikle "Ederlezi" şarkısı, Balkanlar'ın ortak hafızasında çok güçlü bir yere sahiptir. Filmde kullanılan Roman dili, oyuncuların doğallığı, gerçek çingenelerle çalışılması ve folklorik öğelerle örülü anlatı; sanki bir zaman kapsülüne dönüşür. İzleyici, yalnızca bir karakterin başına gelenleri izlemez; insan olmanın o kırılgan, korunmasız, çıplak haliyle de yüzleşir.

Her sahne, hayatta kalmanın yalnızca fiziksel değil, aynı zamanda ruhsal bir mücadele olduğunu gösterir. Çingenelerin dünyası; dansla, müzikle ve özgürlükle dokunmuşken, aynı zamanda göçün, kaybın ve ayrılığın izlerini taşır.

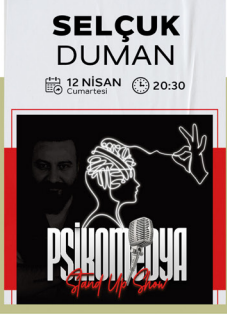
Çingeneler Zamanı

"Kendime yalan söylemeye başladığımdan beri, kimseye inanmıyorum."

ASTRO SAHNE SANATLARI

Astro Sahne
Sanatları

← PSİKOMEDYA
Selçuk Duman

12
NİSAN
20:30

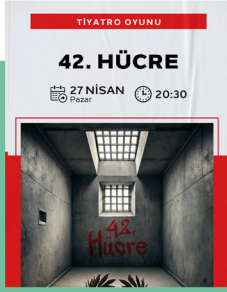
← TERAPİ GİBİ
Selçuk Duman

19
NİSAN
20:30

← ULU ORTA SHOW
Seyircili Youtube Programı

26
NİSAN
20:30

← 42. HÜCRE
Tiyatro Oyunu

27
NİSAN
20:30

← ÜÇ SES ÜÇ NEFES
Konser

28
NİSAN
20:30

Kendi yazılarınızı dergimizde görmek ister misiniz?Kültür Sanat ve Edebiyat içerikli yazılarınızı iletisim@muvvakitdergisi.com adresine bekliyoruz.

